

Bruksela, dnia 17 października 2010 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 72/2010

Inicjatywy i opinie Komisji Europejskiej: Energetyka, ochrona środowiska, podatki i przemysł stoczniowy październik 2010 (wybrane)

1. ENERGETYKA - Odwierty ropy na morzu: Komisja Europejska planuje wprowadzenie unijnych przepisów dotyczących bezpieczeństwa

Po raz pierwszy Komisja Europejska planuje wprowadzenie kompleksowych unijnych przepisów dotyczących platform wiertniczych, których celem jest zapewnienie najwyższych standardów bezpieczeństwa na świecie. W komunikacie w sprawie bezpieczeństwa eksploatacji złóż ropy i gazu Komisja rozważa opracowanie nowych standardów unijnych, w tym kryteriów dotyczących przyznawania pozwoleń na odwierty, kontroli platform i mechanizmów kontroli bezpieczeństwa.

Günther Oettinger, komisarz UE ds. energii, stwierdził: „Nie można podważać znaczenia bezpieczeństwa. Musimy zapewnić, by katastrofa w rodzaju katastrofy w Zatoce Meksykańskiej nigdy nie miała miejsca na wodach należących do UE. Dlatego proponujemy, by najlepsze praktyki stosowane w Europie stały się standardem w całej Unii Europejskiej.”

W komunikacie Komisja zaleca opracowanie przepisów unijnych dotyczących platform wiertniczych i stwierdza, że formalny wniosek w tej sprawie mógłby zostać przedstawiony na początku przyszłego roku. Ogólnoeuropejskie podejście zostało uznane za niezbędne, gdyż ekologiczne, gospodarcze i społeczne szkody powstałe w wyniku potencjalnego wypadku na morzu dotykają zwykle większej liczby państw.

Komunikat porusza kwestie standardów dotyczących zapobiegania katastrofom, reagowania na nie i wynikającej z nich odpowiedzialności finansowej:

- **Udzielanie zezwoleń:** Przy udzielaniu zezwoleń na nowe odwierty państwa członkowskie będą musiały dopilnować, by przedsiębiorstwa naftowe spełniały podstawowe wymogi unijne: przedsiębiorstwa te muszą posiadać plan awaryjny i

udowodnić, że dysponują wystarczającymi środkami finansowymi na zapłatę za szkody ekologiczne powstałe w wyniku wypadku.

- **Kontrole:** Organy krajowe przeprowadzają kontrole platform wiertniczych. Realizacja zadań nadzorczych przez krajowe organy powinna podlegać ocenie niezależnych ekspertów.
- **Standardy dotyczące środków bezpieczeństwa:** Standardy techniczne zagwarantują, że dozwolone będą jedynie urządzenia spełniające najwyższe standardy bezpieczeństwa. Obejmują one w szczególności urządzenia zapobiegające eksplozjom.
- **Szkody/reagowanie:** Przedsiębiorstwa naftowe są zobowiązane do usunięcia zanieczyszczeń i naprawy szkód powstałych w wypadku w obrębie maksymalnie 200 mil morskich od brzegu. Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa na Morzu (EMSA), zajmująca się obecnie zanieczyszczeniami spowodowanymi przez statki, zapewni również wsparcie w zakresie szkód spowodowanych przez platformy wiertnicze.
- **Sprawy międzynarodowe:** Komisja podejmie prace nad wdrożeniem istniejących konwencji międzynarodowych i nowych wspólnych inicjatyw.

- **Kontekst:**

Po katastrofie w Zatoce Meksykańskiej w dniu 20 kwietnia 2010 r. Komisja Europejska dokonała przeglądu istniejących przepisów dotyczących platform wiertniczych. Mimo iż standardy bezpieczeństwa w przemyśle europejskim są zasadniczo wysokie, przedsiębiorstwa stosują różne zasady, a pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi występują różnice w przepisach krajowych. Niektóre aspekty bezpieczeństwa są również uregulowane obowiązującymi przepisami unijnymi, takimi jak dyrektywa w sprawie odpowiedzialności za środowisko czy dyrektywa ramowa w sprawie odpadów. Analiza wykazała jednak, że dla zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa niezbędny jest gruntowny przegląd i zwiększenie spójności ram prawnych.

Sprawozdanie Komisji na temat odpowiedzialności za środowisko za 2010 r. jest dostępne na następującej stronie internetowej:

<http://ec.europa.eu/environment/legal/liability/index.htm>

http://ec.europa.eu/energy/oil/offshore/standards_en.htm

2. OCHRONA ŚRODOWISKA - Zmiana klimatu: Unia Europejska osiąga większą redukcję emisji niż obiecywana

Unia Europejska zrealizuje wcześniej zobowiązanie do redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2012 r. Roczne sprawozdanie Komisji pokazuje, że 25 państw członkowskich, które podjęły indywidualne zobowiązania w ramach protokołu z Kioto, zrealizuje te zobowiązania.

Komisarz ds. działań w dziedzinie klimatu **Connie Hedegaard** stwierdziła: „Unia Europejska nie tylko podpisała protokół z Kioto, nie tylko podjęliśmy zobowiązania w ramach protokołu z Kioto. Fakty wskazują, że świat może liczyć na Unię Europejską, gdyż realizujemy nasze zobowiązania. W tym przypadku zrealizujemy je nawet z nadwyżką.”

- **Zobowiązania w ramach protokołu z Kioto**

Na mocy protokołu z Kioto 15 krajów, będących w momencie jego zawarcia państwami członkowskimi UE (UE-15), zobowiązało się do zmniejszenia w latach 2008-2012 łącznej ilości emitowanych gazów cieplarnianych o średnio 8 proc. poniżej poziomów w wybranym roku obliczeniowym (rok 1990 w większości przypadków). To podjęte wspólnie zobowiązanie przełożyło się na zróżnicowane cele w zakresie krajowych wielkości emisji dla każdego z 15 państw członkowskich, które są wiążące dla tych krajów na mocy prawa UE. Nie ma natomiast określonego wspólnego celu dla UE-27. Na mocy protokołu z Kioto dziesięć z dwunastu państw członkowskich, które przystąpiły do UE w 2004 r. i w 2007 r., zobowiązało się do zmniejszenia emisji w latach 2008-2012 o 6 lub 8 proc. względem poziomów roku obliczeniowego. Jedynie Cypr i Malta nie wyznaczyły żadnych celów w zakresie obniżenia emisji.

- **Dotychczasowe poziomy emisji**

Jak już informowano w czerwcu 2010 r. poziom emisji gazów cieplarnianych dla UE-15 w 2008 r. – ostatnim roku, dla którego dostępne są pełne dane – był niższy o 6,9 proc. od poziomu w roku obliczeniowym, nawet pomimo tego że w tym samym okresie gospodarka UE-15 odnotowała 45 proc. wzrost. W UE-27 emisje zmniejszyły się o 14,3 proc. w okresie pomiędzy rokiem obliczeniowym a 2008 r.

W odrębnym sprawozdaniu Europejska Agencja Środowiska ocenia wstępnie, że w 2009 r. poziom emisji obniżył się znacznie ze względu na sytuację ekonomiczną. Oszacowano, że w 2009 r. emisje w UE-15 kształtowały się na poziomie niższym o 12,9 proc. w stosunku do poziomu w roku obliczeniowym, natomiast emisje w UE-27 były niższe o 17,3 proc w stosunku do poziomu z 1990 r.

- **Prognozy dla UE-15 i UE-27**

Dla UE-15 sprawozdanie Komisji o postępach¹ wskazuje, że średni poziom emisji gazów cieplarnianych ogółem będzie się kształtował w okresie rozliczeniowym 2008-2012 na poziomie 14,2 proc. poniżej poziomu w roku obliczeniowym, jeśli państwa członkowskie

¹ Postęp w realizacji celów z Kioto. Sprawozdanie Komisji. COM(2010) 569

będą realizować swoje plany mające na celu zakup międzynarodowych kredytów emisyjnych i przy wykonaniu planowanych działań w zakresie zalesiania i ponownego zalesiania.

Obecna polityka i obecne środki (te, które zostały wdrożone) powinny spowodować zmniejszenie emisji o 10,4 proc. poniżej poziomów w roku obliczeniowym. Oprócz tego planowany zakup przez dziesięć państw członkowskich UE-15 kredytów emisyjnych w ramach mechanizmów rynkowych z Kioto przyniesie dodatkowe obniżenie o 2,7 proc, co daje całościową obniżkę wynoszącą 13,2 proc². Planowane zalesianie i ponowne zalesianie prowadzące do powstania biotopów obniżających zawartość dwutlenku węgla w atmosferze przyniosłyby dodatkową redukcję rzędu 1,0 proc.

W przypadku UE-27 wszystkie 10 z 12 nowych państw członkowskich, które przyjęły cele w ramach protokołu z Kioto, mają duże szanse, by zrealizować swoje zobowiązania wynoszące 6 lub 8 proc. redukcję w stosunku do poziomów w roku obliczeniowym, lub nawet zrealizować je z nadwyżką.

Prognozy przedstawione w sprawozdaniu określają łączny wpływ recesji gospodarczej na obniżenie emisji gazów cieplarnianych.

- **Różnice w sprawozdaniu Europejskiej Agencji Środowiska**

Sprawozdanie Komisji różni się nieznacznie pod względem podejścia od opublikowanego sprawozdania Europejskiej Agencji Środowiska, w którym ocenia się postępy UE w realizacji zobowiązań w ramach protokołu z Kioto. Podczas gdy w sprawozdaniu Komisji bierze się pod uwagę rzeczywiste emisje i prognozy do końca okresu rozliczeniowego 2008-2012, analiza na poziomie państw członkowskich przedstawiona przez Europejską Agencję Środowiska opiera się wyłącznie na rzeczywistych poziomach emisji w 2008 r. By zrozumieć różnice w ocenie przedstawionej w każdym ze sprawozdań, sprawozdania te należy odczytywać w świetle tych różnych założeń.

- **Dalsze informacje:**

Sprawozdanie Komisji o postępach znajduje się na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/environment/climat/gge_progress.htm

Strona internetowa DG ds. Środowiska poświęcona zmianie klimatu:

http://ec.europa.eu/environment/climat/home_en.htm

Komunikat prasowy Europejskiej Agencji Środowiska:

<http://www.eea.europa.eu/pressroom>

² W zaokrągleniu.

Projected EU-27 emissions for non-ETS sectors expressed as annual average 2008-2012

Member State	Kyoto or burden-sharing target			Total allowed emissions of non-ETS sectors (approximation)	Projections of non-ETS emissions				Removals (-) or emissions (+) from carbon sink activities		Use of Kyoto mechanisms at government level		Projections of non-ETS emissions with carbon sink removals and use of Kyoto mechanisms		
	Base-year emissions (BY)			Annual average 2008-2012	Annual average 2008-2012	Gap between projections and target		Annual average 2008-2012		Annual average 2008-2012		Annual average 2008-2012	Gap between projections and target		
	Mt CO ₂ -eq.	Mt CO ₂ -eq.	% change from BY	Mt CO ₂ -eq.	Mt CO ₂ -eq.	Mt CO ₂ -eq.	% of BY emissions	Mt CO ₂ -eq.	% of BY emissions	Mt CO ₂ -eq.	% of BY emissions	Mt CO ₂ -eq.	Mt CO ₂ -eq.	Mt CO ₂ -eq.	% of BY emissions
Austria	79,0	68,8	-13,0%	38,0	54,7	16,6	21,0%	-0,7	-0,9%	-9,0	-11,4%	45,0	6,9	8,7%	
Belgium	145,7	134,8	-7,5%	76,3	77,7	1,3	0,9%	0,0	0,0%	-4,3	-2,9%	73,4	-2,9	-2,0%	
Bulgaria	132,6	122,0	-8,0%	83,9	32,9	-51,1	-38,5%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	32,9	-51,1	-38,5%	
Cyprus (3)	5,3	no target	no target	na	4,7	na	na	na	na	na	na	4,7	na	na	
Czech Republic	194,2	178,7	-8,0%	92,0	61,2	-30,8	-15,9%	-1,2	-0,6%	25,0	12,9%	85,0	-7,0	-3,6%	
Denmark (2)	69,3	54,8	-21,0%	30,8	36,3	5,5	8,0%	-1,7	-2,4%	-3,9	-5,6%	30,8	0,0	0,0%	
Estonia	42,6	39,2	-8,0%	27,4	6,6	-20,8	-48,8%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	6,6	-20,8	-48,8%	
Finland	71,0	71,0	0,0%	33,4	32,8	-0,6	-0,9%	-0,6	-0,8%	-1,4	-2,0%	30,8	-2,6	-3,7%	
France	563,9	563,9	0,0%	431,9	401,2	-30,8	-5,5%	-4,5	-0,8%	0,0	0,0%	396,7	-35,2	-6,2%	
Germany	1.232,4	973,6	-21,0%	522,1	467,3	-54,8	-4,4%	-4,5	-0,4%	0,0	0,0%	462,8	-59,4	-4,8%	
Greece	107,0	133,7	25,0%	65,4	57,1	-8,3	-7,8%	-1,2	-1,1%	0,0	0,0%	55,9	-9,5	-8,9%	
Hungary	115,4	108,5	-6,0%	81,8	46,0	-35,8	-31,0%	-1,1	-0,9%	4,0	3,5%	48,9	-32,9	-28,5%	
Ireland (2)	55,6	62,8	13,0%	41,6	45,8	4,3	7,7%	-2,7	-4,9%	-1,7	-3,0%	41,5	-0,1	-0,2%	
Italy	516,9	483,3	-6,5%	281,7	316,5	34,8	6,7%	-10,2	-2,0%	-17,1	-3,3%	289,2	7,5	1,5%	
Latvia	25,9	23,8	-8,0%	20,4	8,7	-11,7	-45,1%	0,0	0,0%	8,0	30,9%	16,7	-3,7	-14,2%	
Lithuania	49,4	45,5	-8,0%	36,9	16,9	-20,0	-40,4%	0,0	0,0%	0,0	0,1%	17,0	-19,9	-40,3%	
Luxembourg	13,2	9,5	-28,0%	7,0	10,5	3,5	26,3%	0,0	0,0%	-3,8	-28,9%	6,7	-0,3	-2,5%	
Malta (3)	2,0	no target	no target	na	0,9	na	na	na	na	na	na	0,9	na	na	
Netherlands	213,0	200,3	-6,0%	112,8	116,2	3,4	1,6%	-0,1	-0,1%	-13,0	-6,1%	103,1	-9,7	-4,6%	
Poland	563,4	529,6	-6,0%	323,9	192,3	-131,7	-23,4%	-3,0	-0,5%	0,0	0,0%	189,3	-134,7	-23,9%	
Portugal	60,1	76,4	27,0%	41,6	45,8	4,2	7,0%	-4,7	-7,7%	-4,8	-8,0%	36,3	-5,3	-8,8%	
Romania	278,2	256,0	-8,0%	181,9	82,2	-99,7	-35,8%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	82,2	-99,7	-35,8%	
Slovakia	72,1	66,3	-8,0%	33,7	23,8	-10,0	-13,9%	0,0	0,0%	9,4	13,0%	33,2	-0,6	-0,8%	
Slovenia	20,4	18,7	-8,0%	10,4	12,5	2,1	10,2%	-1,3	-6,5%	-1,0	-4,9%	10,2	-0,2	-1,2%	
Spain	289,8	333,2	15,0%	181,0	238,9	57,9	20,0%	-5,5	-1,9%	-57,8	-19,9%	175,7	-5,3	-1,8%	
Sweden	72,2	75,0	4,0%	52,6	43,8	-8,7	-12,1%	-2,1	-3,0%	0,0	0,0%	41,7	-10,9	-15,0%	
United Kingdom	776,3	679,3	-12,5%	433,7	357,4	-76,2	-9,8%	-4,0	-0,5%	0,0	0,0%	353,4	-80,3	-10,3%	
EU-15	4.265,5	3.924,3	-8,0%	2.353,8	2.300,8	-53,0	-1,2%	-42,5	-1,0%	-116,7	-2,7%	2.141,6	-212,2	-5,0%	
EU-27	5.767,1	no target	no target	na	2.787,7	na	na	-49,0	-0,8%	-71,3	-1,2%	2.667,4	na	na	

3. **PODATKI - Komisarz Šemeta inauguruje działalność grupy ds. polityki podatkowej w celu kontynuowania fundamentalnych kwestii w dziedzinie opodatkowania**

W dniu 12 października br., komisarz **Algirdas Šemeta** będzie przewodniczyć pierwszemu posiedzeniu nowej grupy ds. polityki podatkowej skupiającej osobistych przedstawicieli ministrów finansów UE, podczas którego omówione zostaną kluczowe kwestie polityki podatkowej. Grupa będzie pracować nad tematami o zasadniczym znaczeniu, w tym m.in. nad tym, w jaki sposób opodatkowanie może przyczynić się do wzmocnienia rynku wewnętrznego, wzrostu europejskiej gospodarki i podniesienia jej konkurencyjności oraz do uczynienia gospodarki bardziej ekologiczną. Służyć ona będzie również jako forum pogłębionej dyskusji nad kwestiami priorytetowymi, takimi jak opodatkowanie sektora finansowego, wspólna jednolita podstawa opodatkowania osób prawnych oraz nowa strategia VAT.

Komisarz Šemeta stwierdził: „Jeżeli UE ma odbudować silną i wiarygodną gospodarkę, koordynacja podatkowa będzie miała w tym względzie zasadnicze znaczenie. Grupa ds. polityki podatkowej stanowić będzie bardzo ważne narzędzie służące zapewnieniu, aby polityki podatkowe państw członkowskich uzupełniały się, a nie stały wobec siebie w sprzeczności. Zapewni ona również podejmowanie właściwych działań na szczeblu UE w celu stymulacji wzrostu i tworzenia dobrobytu”.

Komisarz Šemeta ogłosił utworzenie grupy ds. polityki podatkowej jako jeden z głównych priorytetów swojej kadencji jako komisarza ds. podatków, dostrzegając jej kluczową rolę w utrzymaniu tempa działań politycznych ukierunkowanych na kluczowe kwestie dotyczące opodatkowania na poziomie unijnym.

Grupa stanowić będzie regularne, stałe forum, na którym prowadzone będą dyskusje na wysokim szczeblu, mające na celu ustalenie zakresu działań i analizę priorytetów w zakresie koordynacji polityki podatkowej w Europie. Pomoże ona Komisji i państwom członkowskim w wymianie poglądów na temat propozycji, zanim zostaną one oficjalnie zaprezentowane oraz umożliwi nadanie właściwego impulsu dyskusjom poświęconym ważnym kwestiom dotyczącym opodatkowania.

Na spotkaniu w dniu 12 października br, grupa przyjrzała się zaleceniom sprawozdania profesora Montiego dotyczącym ożywienia rynku wewnętrznego, w tym sposobom rozwiązywania problemów i eliminowania zatorów w obszarach, takich jak opodatkowanie osób prawnych, podatki konsumpcyjne oraz podatki ekologiczne. Przeanalizuje również możliwości prowadzenia koordynacji polityki podatkowej w taki sposób, aby w większym stopniu przyczyniała się ona do konsolidacji fiskalnej oraz zwiększała efektywność strategii krajowych.

Na prośbę Rady ECOFIN wystosowaną pod koniec września, grupa ds. polityki podatkowej skupiła się również na kwestii opodatkowania sektora finansowego, uwzględniając określone w ostatnim czasie kierunki polityki Komisji w tym obszarze.

- **Informacje na temat grupy:**

Grupa ds. polityki podatkowej została utworzona w 1996 r. jako grupa wysokiego szczebla na potrzeby dyskusji nad kwestiami polityki podatkowej na szczeblu europejskim. Odegrała istotną rolę w udanej realizacji "pakietu podatkowego" pod koniec lat 90-ych.

- **Sprawozdanie Mario Montiego:**

http://ec.europa.eu/bepa/pdf/monti_report_final_10_05_2010_pl.pdf

4. PODATKI - Komisja przedstawia wizję opodatkowania sektora finansowego

Komisja Europejska przedstawiła w dniu 7 października 2010 r. swoje koncepcje dotyczące nałożenia w przyszłości podatków na sektor finansowy. Opierając się na zasadzie, że sektor finansowy musi wносить sprawiedliwy wkład w finanse publiczne, a w obecnym klimacie gospodarczym rządy pilnie potrzebują nowych źródeł dochodów, Komisja proponuje podejście dwustronne. Na szczeblu ogólnoświatowym Komisja popiera ideę podatku od transakcji finansowych (PTF), który mógłby pomóc w finansowaniu wyzwań międzynarodowych, takich jak polityka rozwojowa czy zmiana klimatu. Na szczeblu UE Komisja zaleca by preferowaną opcją był podatek od działalności finansowej (PDF). Jeżeli unijny podatek PDF zostanie starannie opracowany i wprowadzony, może on przynosić znaczne dochody i przyczynić się do większej stabilności rynków finansowych bez nadmiernego ryzyka dla konkurencyjności UE. Komisja przedstawi te propozycje na posiedzeniu Rady Europejskiej pod koniec października i na szczycie grupy G20 w listopadzie.

Algirdas Šemeta, komisarz ds. podatków, unii celnej, audytu oraz zwalczania nadużyć finansowych, stwierdził: „Istnieją uzasadnione powody nałożenia podatków na sektor finansowy, a także realne sposoby wykonania tego. Wierzę, że pomysły przedstawione dziś przez Komisję są właściwe, by zapewnić wnoszenie przez sektor finansowy sprawiedliwego wkładu na rzecz najpilniejszych wyzwań UE i światowych”.

- **Opodatkowanie banków: podejście ogólnoświatowe i unijne**

Komisja popiera ideę podatku od transakcji finansowych (PTF) na szczeblu ogólnoświatowym i będzie kontynuować prace w tym zakresie w ramach grupy G20. Jeżeli ambitne cele światowe mają zostać zrealizowane w takich dziedzinach jak pomoc rozwojowa i zmiana klimatu, partnerzy międzynarodowi muszą osiągnąć porozumienie w sprawie globalnych narzędzi finansowych. Podatek od transakcji finansowych obejmowałby każdą transakcję w oparciu o jej wartość transakcyjną, przynosząc znaczne dochody. Komisja uważa, że dobrze opracowany i stosowany na szczeblu międzynarodowym podatek od transakcji finansowych mógłby być atrakcyjnym sposobem pozyskiwania niezbędnych środków na ważne strategie globalne.

Komunikat zawiera sugestię, że na szczeblu europejskim należy rozważyć podatek od działalności finansowej (PDF). Podatek od działalności finansowej obejmowałby zyski i wynagrodzenia firm z sektora finansowego. W ten sposób opodatkowaniu podlegałyby przedsiębiorstwa, a nie wszystkie podmioty biorące udział w transakcjach finansowych (jak w przypadku PTF). Po dogłębnej analizie możliwych opcji opodatkowania sektora finansowego Komisja uważa, że podatek od działalności finansowej byłby najlepszym instrumentem odpowiedniego opodatkowania sektora finansowego i jest potrzebny do uzyskania nowych dochodów w UE.

- **Sprawiedliwy wkład sektora finansowego**

Aby ocenić, czy nowy podatek dla sektora finansowego jest w pełni uzasadniony, Komisja zbadała aktualny wkład tego sektora do budżetów publicznych. Uznała, że istnieją uzasadnione powody wprowadzenia dla sektora finansowego podatków, jakie zaproponowała. Po pierwsze, sektor finansowy był główną przyczyną kryzysu finansowego i w ostatnich kilku latach otrzymał znaczną pomoc rządową. Powinien zatem odpowiednio pokryć koszt odbudowania europejskich gospodarek i naprawy finansów publicznych. Po drugie, korygujący podatek bankowy mógłby uzupełnić podstawowe środki regulacyjne (w tym podatek bankowy i fundusz naprawczy) opracowane w celu zwiększenia efektywności rynków finansowych i ograniczenia ich zmienności. Wreszcie, biorąc pod uwagę, że w UE sektor finansowy jest zwolniony z podatku od wartości dodanej (VAT), taki podatek zapobiegłby zbyt niskiemu opodatkowaniu tego sektora w porównaniu z innymi. Podsumowując, nowy podatek mógłby pomóc w zapewnieniu sprawiedliwszego i większego wkładu sektora finansowego w finanse publiczne, a także dodatkowych źródeł dochodów i wspierałby tworzenie stabilnego i sprawniej działającego sektora finansowego.

- **Dalsze kroki**

Komisja przedstawi swój komunikat ministrom finansów UE na posiedzeniu Rady ECOFIN w dniu 19 października, a szefom państw i rządów UE – na posiedzeniu Rady Europejskiej pod koniec października. Stanowisko UE w sprawie opodatkowania sektora finansowego zostanie

przedstawione na szczycie grupy G20 w listopadzie w celu zachęcenia partnerów międzynarodowych do wypracowania globalnego podejścia. Komisja rozpocznie również dogłębną ocenę skutków w celu dodatkowego zbadania pomysłów zaproponowanych w omawianym komunikacie, aby w 2011 r. wystąpić z inicjatywami politycznymi.

Pełny komunikat można znaleźć na stronie:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/com_2010_0549_en.pdf

5. PRZEMYSŁ STOCZNIOWY – Komisje otwiera konsultacje publiczne w sprawie stosowania wspólnotowych zasad dotyczących pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego

Komisja Europejska w dniu 4 października br. otworzyła konsultacje publiczne w sprawie stosowania wspólnotowych zasad ramowych dotyczących pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego (*EU Framework on state aid rules for shipbuilding*), które mają dać odpowiedź na pytanie o dalszy los regulacji (obowiązuje do końca 2011 r.).

Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego³ („zasady ramowe dotyczące przemysłu stoczniowego” lub „zasady ramowe”) obejmują reguły, którymi kieruje się Komisja, dokonując oceny pomocy państwa na rzecz przemysłu stoczniowego. Zasady ramowe dotyczące przemysłu stoczniowego weszły w życie dnia 1 stycznia 2004 r. i początkowo miały obowiązywać przez trzy lata. Od tamtej pory Komisja dwukrotnie zdecydowała o przedłużeniu okresu obowiązywania zasad ramowych: w 2006 r.⁴ o dwa lata i w 2008 r. o kolejne trzy lata⁵. Zasady ramowe dotyczące przemysłu stoczniowego obowiązują więc obecnie do **31 grudnia 2011 r.** W związku z tym, że obowiązujące zasady ramowe tracą moc z końcem 2011 r., służby Komisji rozpoczęły ocenę wyników ich stosowania, aby ustalić, czy Komisja powinna nadal stosować obowiązujące zasady ramowe, zmienić je, czy też pozwolić im wygasnąć w 2011 r.

Celem niniejszych konsultacji jest zatem zaproszenie państw członkowskich i zainteresowanych stron do wyrażenia swoich opinii na temat stosowania zasad ramowych dotyczących przemysłu stoczniowego. Niniejsze konsultacje są jednocześnie częścią oceny wpływu dotyczącej przyszłości zasad ramowych, którą służby Komisji przeprowadzą zgodnie z odpowiednimi wytycznymi⁶.

³ Dz.U. C 317 z 30.12.2003, s. 11.

⁴ Zob. komunikat Komisji w sprawie przedłużenia okresu obowiązywania wspólnotowych zasad ramowych dotyczących pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego, Dz.U. C 260 z 28.10.2006, s. 7.

⁵ Zob. komunikat Komisji w sprawie przedłużenia okresu obowiązywania wspólnotowych zasad ramowych dotyczących pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego (Dz.U. C 173 z 8.7.2008, s. 3).

⁶ Zob. wytyczne Komisji w sprawie oceny skutków:

http://ec.europa.eu/governance/impact/commission_guidelines/commission_guidelines_en.htm

Przemysł stoczniowy jest jednym z nielicznych sektorów, w przypadku których wciąż stosuje się szczególnie system pomocy państwa przewidujący zwolnienie ze stosowania (ogólnych) zasad horyzontalnych. Było to do tej pory uzasadnione częściowo względami historycznymi, a częściowo pewnymi cechami charakterystycznymi rynku stoczniowego, przede wszystkim ogólnie panującą opinią, że na rynkach światowych występują cykliczne nadwyżki mocy produkcyjnych.

Ogólnym założeniem zasad ramowych jest możliwość przekazywania pomocy państwa na rzecz przemysłu stoczniowego, z wyjątkiem sytuacji, w których zastosowanie mają szczególne postanowienia zasad ramowych dotyczących przemysłu stoczniowego. Wspomniane postanowienia szczególne dotyczą następujących dziedzin: **pomoc na badania naukowe, rozwój i innowacje, pomoc na zamykanie przedsiębiorstw, pomoc na tworzenie miejsc pracy, kredyty eksportowe, pomoc rozwojowa i pomoc regionalna.**

Ponieważ przemysł stoczniowy kwalifikuje się również do otrzymywania pomocy na mocy horyzontalnych instrumentów pomocy państwa, niniejsze konsultacje powinny przede wszystkim pomóc ustalić, czy szczególne postanowienia zasad ramowych dotyczących przemysłu stoczniowego są nadal uzasadnione.

Do tej pory Komisja przyjęła ogółem 35 decyzji opartych na postanowieniach szczególnych zasad ramowych dotyczących przemysłu stoczniowego, w tym decyzji dotyczących zarówno programów, jak i pomocy *ad hoc* nieobjętej programami. Na podstawie swego doświadczenia ze stosowaniem zasad ramowych służby Komisji na obecnym etapie mają wątpliwości co do konieczności dalszego istnienia szczególnych postanowień w sprawie pomocy na zamykanie przedsiębiorstw i pomocy na tworzenie miejsc pracy. Wątpliwości te biorą się stąd, że w całym okresie stosowania zasad ramowych, tj. od 2004 r., nie było żadnych zgłoszeń w sprawie tych dwóch rodzajów pomocy. Podobne wątpliwości dotyczą konieczności utrzymania szczególnego systemu pomocy regionalnej na rzecz przemysłu stoczniowego – może to zależeć od tego, czy w unijnym przemyśle stoczniowym nadal występują cykliczne nadwyżki mocy produkcyjnych. Z otrzymanych do tej pory sprawozdań państw członkowskich wynika, że pomoc na innowacje jest wykorzystywana częściej niż inne postanowienia zasad ramowych. Służby Komisji powinny jednak dokładniej zbadać skuteczność tych reguł i ich wpływ na innowacyjność i konkurencyjność stoczni UE i całego unijnego przemysłu stoczniowego.

Zgłoszenia państw członkowskich dotyczące kredytów eksportowych i pomocy rozwojowej są zasadniczo oceniane na podstawie porozumienia OECD w sprawie wytycznych w dziedzinie kredytów eksportowych wspieranych przez państwo oraz porozumienia sektorowego OECD w sprawie kredytów eksportowych dla statków, do których odnoszą się zasady ramowe dotyczące

przemysłu stocznioowego. Wydaje się, że w przypadku tych postanowień nie wystąpiły szczególne problemy z ich stosowaniem, zostanie to jednak poddane dokładniejszej analizie w kontekście niniejszego przeglądu.

Niektóre problemy, z jakimi zmagają się dzisiaj unijny przemysł stocznioowy, wynikają, przynajmniej częściowo, z kryzysu gospodarczego i finansowego. Za przykład może posłużyć nagły spadek popytu na nowe statki, jaki nastąpił w latach 2009/2010, po kilkunastu latach wysokiego zapotrzebowania. Ponadto wydaje się, że niektóre stocznie i właściciele statków mają problemy z dostępem do finansowania.

Służby Komisji pragną zauważyć, że kwestie związane z kryzysem gospodarczym i finansowym powinny być przede wszystkim oceniane w kontekście ram prawnych dotyczących środków pomocy państwa mających na celu walkę z kryzysem.

Niniejsze konsultacje zasadniczo ograniczają się do obecnego zakresu zasad ramowych dotyczących przemysłu stocznioowego. Głównym celem przeglądu tych zasad jest zwiększenie przejrzystości i skuteczności reguł pomocy państwa na rzecz przemysłu stocznioowego, a także uproszczenie ogólnej struktury reguł pomocy państwa. Służby Komisji są jednak gotowe przyjrzeć się wszelkim innym kwestiom, jakie mogą mieć znaczenie dla pomocy państwa na rzecz przemysłu stocznioowego.

Termin nadsyłania odpowiedzi upływa dnia **06.12.2010**. Odpowiedzi należy przysyłać do Kancelarii ds. Pomocy Państwa w Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej na następujący adres: European Commission, DG COMP, State aid registry, 1049 Brussels, "HT 2656", a najlepiej pocztą elektroniczną na adres Stateaidgreffe@ec.europa.eu.

Kwestionariusz w języku polskim:

http://ec.europa.eu/competition/consultations/2010_shipbuilding_framework/pl.pdf

Informacje dostępne są na stronie:

http://ec.europa.eu/competition/consultations/2010_shipbuilding_framework/index.html

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska⁷

⁷ Na podstawie informacji prasowych Komisji Europejskiej.